

Do đó các địa phương và cơ sở căn cứ vào các chế độ thể lệ, tiêu chuẩn, định mức kinh tế kỹ thuật, quy trình quy phạm kỹ thuật của Nhà nước và các ngành kinh tế kỹ thuật Trung ương đã và sẽ ban hành để xây dựng cụ thể hóa cho địa phương và cơ sở; Tổ chức phổ biến áp dụng rộng rãi; kiểm tra và đôn đốc thực hiện nghiêm chỉnh; thưởng phạt nghiêm minh.

Đề đảm bảo tổ chức thực hiện tốt những nhiệm vụ khoa học kỹ thuật ở địa phương, cần tăng cường hệ thống tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật thống nhất từ tỉnh, thành phố đến huyện và cơ sở sản xuất. Trước hết cần củng cố và tăng cường các Ban Khoa học kỹ thuật ở các tỉnh, thành phố đã có và xúc tiến thành lập Ban ở các tỉnh chưa có; đồng thời phải củng cố, tăng cường và xây dựng các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật ở các Sở, Ty, huyện và các cơ sở sản xuất; phân công phân cấp quản lý và quy định chức năng nhiệm vụ rõ ràng; xây dựng mối quan hệ chặt chẽ, nhất là đối với các cơ quan quản lý chức năng khác Kế hoạch, tài chính, vật tư...).

Cần tăng cường cả chất lượng và số lượng cán bộ cho các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật, trong đó coi trọng chất lượng cán bộ;

Cùng với việc tăng cường các cơ quan

quản lý khoa học kỹ thuật, cần nhanh chóng thành lập và phát huy tác dụng của các Hội đồng Khoa học kỹ thuật bên cạnh các cơ quan quản lý làm chức năng tư vấn về khoa học kỹ thuật cho các cấp quản lý ở địa phương nhằm tập hợp và phát huy trí tuệ của đông đảo đội ngũ cán bộ khoa học kỹ thuật ở địa phương.

4) Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, tổ chức và quản lý của chính quyền các cấp ở địa phương; đồng thời, đề cao trách nhiệm quản lý và chỉ đạo của các ngành ở Trung ương đối với công tác khoa học kỹ thuật ở các tỉnh và thành phố.

Sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng ở địa phương là nhân tố quyết định của sự phát triển khoa học kỹ thuật ở địa phương; do đó công tác khoa học kỹ thuật phải thật sự trở thành một nội dung lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, một nội dung quản lý của chính quyền các cấp ở địa phương.

Cùng với sự lãnh đạo quản lý của Đảng và chính quyền ở địa phương, Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước và các ngành ở Trung ương cần tăng cường sự chỉ đạo và hướng dẫn giúp đỡ đối với Ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố và các cơ quan quản lý nghiên cứu khoa học kỹ thuật khác ở các địa phương.

KIỆN TOÀN TỔ CHỨC QUẢN LÝ CÔNG TÁC KHOA HỌC KỸ THUẬT Ở ĐỊA PHƯƠNG (*)

BÙI DUY HÀN

Để xây dựng mỗi tỉnh, thành phố thành một đơn vị kinh tế công—nông nghiệp phát triển, nhiệm vụ khoa học kỹ thuật của các tỉnh, thành phố trong thời gian tới là: tiếp tục điều tra nắm vững và nghiên cứu khai thác sử dụng hợp lý các điều kiện và tài nguyên thiên nhiên của địa phương; nghiên cứu giải quyết tốt các vấn đề khoa học kỹ thuật đặt ra trong sản xuất và đời sống ở địa phương; đưa nhanh tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất; đưa nhanh quản lý kỹ thuật vào nền nếp; đẩy mạnh phong trào cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất,

tích cực xây dựng và phát triển tiềm lực khoa học kỹ thuật của địa phương nhằm phục vụ sản xuất và đời sống ở địa phương, góp phần xây dựng nền sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa, nền khoa học kỹ thuật hiện đại ở nước ta.

(*) Trích "Đề án kiện toàn tổ chức quản lý công tác khoa học kỹ thuật địa phương", do đồng chí Bùi Duy Hàn, Phó Văn phòng Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước, trình bày tại Hội nghị khoa học kỹ thuật địa phương, họp tại Hà-nội, từ 27 tháng 9 đến 30 tháng 9 năm 1977.

Trong những năm chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa qua, công tác khoa học kỹ thuật của các địa phương đã góp phần vào thắng lợi chung của dân tộc, của đất nước. Nhưng công tác khoa học kỹ thuật và tiềm lực khoa học kỹ thuật của các địa phương phát triển không đều, chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển kinh tế địa phương. Nguyên nhân có nhiều, trong đó có nguyên nhân tổ chức quản lý công tác khoa học kỹ thuật của các địa phương không thống nhất và phần nhiều còn yếu.

Ở cấp tỉnh, thành phố: các Sở, Ty có nơi đã lập Hội đồng khoa học kỹ thuật làm tư vấn cho Giám đốc Sở, Trưởng Ty, có nơi chưa có; có nơi có một phòng kỹ thuật; có nơi có mấy phòng chuyên môn, giúp Giám đốc Sở, Trưởng Ty quản lý khoa học kỹ thuật trong ngành. Đến nay mới có 17 tỉnh, thành phố có Ban Khoa học kỹ thuật, giúp Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố quản lý tổng hợp về công tác khoa học kỹ thuật ở địa phương. Nhận thức về chức năng, nhiệm vụ của Ban tương đối thống nhất, nhưng tổ chức và hoạt động của các Ban thì phát triển không đều.

Ở cấp huyện, ngoài các cơ quan quản lý chuyên ngành, hiện nay chưa có cơ quan quản lý tổng hợp về khoa học kỹ thuật; trước đây có tỉnh đã có Ban Khoa học kỹ thuật huyện, nhưng vì chức năng nhiệm vụ không rõ nên đã giải thể.

Ở cơ sở sản xuất: các xí nghiệp công nghiệp và nông, lâm trường, phần nhiều có Hội đồng Khoa học kỹ thuật, có phòng, ban kỹ thuật; phòng, ban kiểm tra chất lượng sản phẩm; các hợp tác xã nông nghiệp có nơi có tổ kỹ thuật hay bộ môn kỹ thuật, có nơi có bộ môn kế hoạch kỹ thuật chung.

Muốn xây dựng và phát triển nhanh chóng khoa học kỹ thuật, cần tăng cường quản lý công tác khoa học kỹ thuật ở các địa phương, chú trọng mấy vấn đề: kế hoạch hóa công tác khoa học kỹ thuật của các địa phương; nghiên cứu bổ sung thêm một số chế độ, chính sách nhằm tăng cường công tác khoa học kỹ thuật, phát triển tiềm lực khoa học kỹ thuật của các địa phương; kiện toàn hệ thống tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật ở địa phương từ tỉnh, thành phố đến huyện và cơ sở sản xuất. Ở đây, chúng tôi chỉ đi sâu vào vấn đề xây dựng và kiện toàn hệ thống tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật ở các địa phương.

Hệ thống tổ chức quản lý công tác khoa học kỹ thuật ở các địa phương.

Vì điều kiện và tài nguyên thiên nhiên cũng như yêu cầu và khả năng phát triển

kinh tế, phát triển khoa học kỹ thuật của các tỉnh, thành phố có những chỗ khác nhau, cho nên, về quản lý khoa học kỹ thuật cũng như quản lý kinh tế, cần kết hợp quản lý theo ngành với quản lý theo địa phương, để vừa bảo đảm được sự quản lý thống nhất của từng ngành kinh tế kỹ thuật trong phạm vi cả nước, vừa bảo đảm cho hoạt động khoa học kỹ thuật được sát với yêu cầu và khả năng của từng địa phương.

Cần coi trọng đồng thời việc xây dựng và kiện toàn các cơ quan quản lý chuyên ngành và cơ quan quản lý tổng hợp về khoa học kỹ thuật, để vừa tổ chức, chỉ đạo thực hiện tốt các công tác khoa học kỹ thuật của từng ngành ở địa phương, vừa giải quyết được những yêu cầu về quản lý tổng hợp, như giúp Ủy ban Nhân dân địa phương nghiên cứu xác định những phương hướng, nhiệm vụ chung về khoa học kỹ thuật và những vấn đề khoa học kỹ thuật trọng điểm của địa phương trong từng thời kỳ; xét duyệt kế hoạch khoa học kỹ thuật và điều hòa phối hợp công tác khoa học kỹ thuật của các ngành ở địa phương; đánh giá một cách khách quan kết quả nghiên cứu những vấn đề khoa học kỹ thuật trọng điểm, những sáng kiến cải tiến kỹ thuật quan trọng và chất lượng những sản phẩm chủ yếu của địa phương v.v...

Có hiểu biết về kinh tế và khoa học kỹ thuật, có nắm được nghiệp vụ quản lý, có quan hệ công tác tốt với các cơ quan và cán bộ khoa học kỹ thuật trong ngành, trong địa phương, thì mới quản lý tốt được, vì vậy việc xây dựng bộ máy của các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật cần hết sức coi trọng chất lượng, cần phát triển từng bước vững chắc phù hợp với yêu cầu quản lý và khả năng bố trí cán bộ của từng địa phương.

Theo những nguyên tắc kể trên, Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước đề nghị hệ thống tổ chức quản lý công tác khoa học kỹ thuật ở địa phương như sau:

A. Ở cấp tỉnh, thành phố (trực thuộc Trung ương).

Ở các Sở, Ty, cần thành lập Hội đồng Khoa học kỹ thuật, làm tư vấn cho Giám đốc Sở, Trưởng Ty và kiện toàn các phòng khoa học kỹ thuật để giúp Giám đốc Sở, Trưởng Ty quản lý công tác khoa học kỹ thuật của ngành ở địa phương. Đồng thời, cần xây dựng và kiện toàn Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố để giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố quản lý tổng hợp công tác khoa học kỹ thuật ở địa phương. Đề nghị Nhà nước cho phép đổi tên Ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố thành Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố cho thống nhất với cách gọi

nhiều cơ quan quản lý tổng hợp khác như Ủy ban Kế hoạch, Ủy ban Vật giá v.v...

I. Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố.

1. Chức năng, nhiệm vụ của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố.

Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố là cơ quan tham mưu và quản lý tổng hợp về khoa học kỹ thuật ở địa phương, có trách nhiệm giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố thống nhất quản lý mọi mặt công tác khoa học kỹ thuật của địa phương, theo đúng đường lối, chính sách chế độ, thể lệ về khoa học kỹ thuật của Đảng và Nhà nước, nhằm phục vụ đắc lực cho sự nghiệp phát triển kinh tế và nâng cao đời sống ở địa phương.

Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố có những nhiệm vụ sau đây:

a) Nghiên cứu đề nghị với Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố những phương hướng, nhiệm vụ khoa học kỹ thuật của địa phương trong từng thời kỳ, những thành tựu khoa học và tiến bộ kỹ thuật cần áp dụng vào sản xuất của địa phương, những biện pháp thực hiện có hiệu quả.

Nghiên cứu việc thực hiện những chính sách, chế độ, thể lệ về khoa học kỹ thuật cho phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh của địa phương; nghiên cứu đề nghị bổ sung thêm một số chế độ, chính sách nhằm tăng cường công tác khoa học kỹ thuật, phát triển tiềm lực khoa học kỹ thuật ở địa phương.

b) Giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố kế hoạch hóa công tác khoa học kỹ thuật của địa phương, cụ thể là:

Hướng dẫn các Sở, Ty xây dựng kế hoạch khoa học kỹ thuật dài hạn và hàng năm. Xét duyệt kế hoạch khoa học kỹ thuật của các ngành. Xác định những vấn đề khoa học kỹ thuật trọng điểm của địa phương cần tập trung khả năng giải quyết dứt điểm trong từng thời kỳ kế hoạch. Tổng hợp các nhu cầu về tài chính, vật tư, thiết bị, cán bộ, xây dựng cơ bản để phục vụ kế hoạch khoa học kỹ thuật.

Theo dõi, kiểm tra, đôn đốc, giúp đỡ việc thực hiện kế hoạch khoa học kỹ thuật, nhất là những vấn đề trọng điểm của địa phương. Điều hòa, phối hợp lực lượng khoa học kỹ thuật trong địa phương để thực hiện những vấn đề khoa học kỹ thuật có tính chất liên ngành.

Đánh giá kết quả nghiên cứu những vấn đề trọng điểm, chất lượng những sản phẩm chủ yếu của địa phương. Sơ kết, tổng kết tình hình thực hiện kế hoạch khoa học kỹ thuật của địa phương.

c) Giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố quản lý công tác điều tra cơ bản các điều kiện và tài nguyên thiên nhiên, công tác nghiên cứu và ứng dụng khoa học kỹ thuật của các ngành trong địa phương (với nội dung quản lý như đã nêu ở nhiệm vụ (b) nói trên).

d) Giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố, xây dựng nền nếp quản lý kỹ thuật trong sản xuất, thống nhất quản lý các công tác đo lường, tiêu chuẩn hóa, kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa, theo các điều lệ về quản lý đo lường, tiêu chuẩn hóa, kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa, và những thông tư hướng dẫn thi hành các điều lệ đó.

đ) Giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh thành phố quản lý phong trào cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất trong địa phương.

e) Giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh thành phố quản lý công tác thông tin, phổ biến khoa học kỹ thuật trong địa phương, theo Nghị quyết của Hội đồng Chính phủ về công tác thông tin khoa học kỹ thuật và thông tư hướng dẫn thi hành Nghị quyết đó.

g) Phối hợp với Ban Tổ chức chính quyền, Ủy ban Kế hoạch và các Sở, Ty trong việc giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh thành phố xây dựng và phát triển tiềm lực khoa học kỹ thuật của địa phương, chủ yếu là trong việc xây dựng các cơ sở nghiên cứu, thí nghiệm, thiết kế, thông tin, tư liệu khoa học kỹ thuật; bồi dưỡng, đào tạo sử dụng hợp lý đội ngũ cán bộ khoa học kỹ thuật và công nhân kỹ thuật; kiện toàn các tổ chức quản lý khoa học-kỹ thuật của các ngành, các cấp cho phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế, phát triển khoa học kỹ thuật của địa phương.

Ghi chú: a) Chức năng của Ủy ban khoa học kỹ thuật là tham mưu và quản lý tổng hợp về khoa học kỹ thuật. Tuy nhiên, khi cần, Ủy ban khoa học kỹ thuật có thể tập hợp lực lượng của các Sở, Ty, tổ chức thực hiện một số vấn đề khoa học kỹ thuật có tính chất tổng hợp, có tính chất liên ngành, hoặc có thể trực tiếp tổ chức nghiên cứu một số chuyên đề thiết thực phục vụ sản xuất mà Ủy ban Nhân dân xét thấy trước mắt cần giao cho Ủy ban Khoa học kỹ thuật đảm nhiệm cho đến khi hoàn thành, hoặc cho đến khi có điều kiện chuyển giao cho Sở, Ty thích hợp. b) Kế hoạch áp dụng tiến bộ khoa học, kỹ thuật là một bộ phận của kế hoạch khoa học kỹ thuật của địa phương, nhưng vì phải cân đối nhiều mặt, nên Ủy ban Khoa học kỹ thuật chỉ kiến nghị những tiến bộ khoa học, kỹ thuật cần và có thể áp dụng vào sản xuất; còn việc cân đối, tổng hợp thành kế hoạch trình Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố xét duyệt thì do Ủy ban Kế hoạch tỉnh, thành phố đảm nhiệm.

2 - Tổ chức và biên chế của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh thành phố.

a) Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố được tổ chức và làm việc theo chế độ thủ trưởng, kết hợp với bàn bạc tập thể.

Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học kỹ thuật chịu trách nhiệm trước Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố về toàn bộ công tác của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh thành phố.

Các Phó Chủ nhiệm giúp Chủ nhiệm trong việc lãnh đạo, chuag công tác của Ủy ban, chịu trách nhiệm trước chủ nhiệm về phần công tác được phân công phụ trách, và được quyền quyết định những vấn đề thuộc phạm vi Chủ nhiệm đã ủy nhiệm.

Bộ máy của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố gồm những bộ phận tổng hợp và kế hoạch khoa học kỹ thuật, quản lý đo lường, tiêu chuẩn hóa, kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa, quản lý các hoạt động cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất, thông tin khoa học kỹ thuật, và tổ chức hành chính. (Trong đề án của Ủy ban Khoa học Kỹ thuật Nhà nước, có nêu nhiệm vụ cụ thể của từng bộ phận).

Trong bộ phận quản lý đo lường có một cơ sở sửa chữa dụng cụ đo lường, chủ yếu là sửa chữa dụng cụ chuẩn và dụng cụ chính xác, còn dụng cụ thông thường thì do từng ngành, từng huyện tổ chức sửa chữa lấy. Trong bộ phận kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa, có một cơ sở phân tích cơ - lý - hóa phục vụ chủ yếu cho công tác kiểm tra chất lượng sản phẩm và xây dựng tiêu chuẩn của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố; ở những địa phương mà khối lượng công tác phân tích cơ - lý - hóa phục vụ sản xuất và khoa học kỹ thuật chưa nhiều, Ủy ban Khoa học kỹ thuật có thể tổ chức cơ sở này thành một phòng phân tích phục vụ chung cho nhiều ngành trong địa phương. Trong bộ phận thông tin khoa học kỹ thuật, có một cơ sở tư liệu khoa học kỹ thuật cần thiết cho công tác quản lý khoa học kỹ thuật của Ủy ban; ở những địa phương công tác khoa học kỹ thuật phát triển nhiều mặt, cán bộ khoa học kỹ thuật tập trung đông đảo, Ủy ban Khoa học kỹ thuật có thể tổ chức cơ sở tư liệu này thành một Thư viện Khoa học và kỹ thuật phục vụ chung cho các ngành trong tỉnh, thành phố.

Đối với những tỉnh công tác khoa học kỹ thuật chưa phát triển, bộ máy của Ủy ban Khoa học kỹ thuật lúc đầu ít nhất cũng phải có 2 phòng quản lý khoa học kỹ thuật và một phòng hoặc tổ tổ chức hành chính. Hai phòng quản lý khoa học kỹ thuật là: phòng Tổng hợp và kế hoạch (gồm các bộ phận

quản lý kế hoạch khoa học kỹ thuật, quản lý sáng kiến, thông tin khoa học kỹ thuật) và phòng Đo lường, Tiêu chuẩn, Kiểm tra chất lượng sản phẩm. Khi công tác khoa học kỹ thuật phát triển, yêu cầu quản lý và khả năng bố trí cán bộ tăng thêm, mỗi phòng quản lý khoa học kỹ thuật kể trên sẽ phân ra thành 2 hoặc 3 phòng. Đối với những tỉnh, thành phố công tác khoa học kỹ thuật đã phát triển, yêu cầu quản lý nhiều, khả năng bố trí cán bộ cho phép, thì ngay từ đầu mỗi bộ phận quản lý có thể tổ chức thành một phòng. Tóm lại, trên cơ sở thống nhất và chức năng nhiệm vụ của Ủy ban và của từng bộ phận quản lý trong Ủy ban, bộ máy của Ủy ban Khoa học và kỹ thuật tỉnh, thành phố có thể tùy theo tình hình công tác khoa học kỹ thuật, yêu cầu quản lý và khả năng bố trí cán bộ của từng địa phương mà tổ chức theo một trong hai mô hình sau đây:

Mô hình 1 (mô hình tối thiểu)

- Chủ nhiệm và các Phó chủ nhiệm.
- Phòng Tổng hợp và Kế hoạch (quản lý kế hoạch khoa học kỹ thuật và các công tác điều tra nghiên cứu, cải tiến kỹ thuật, thông tin khoa học kỹ thuật).
- Phòng Đo lường, Tiêu chuẩn, Kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa.
- Phòng hay tổ tổ chức hành chính.

Mô hình 2 (mô hình phổ biến)

- Chủ nhiệm và các Phó chủ nhiệm.
- Phòng Tổng hợp và Kế hoạch.
- Phòng Quản lý sáng kiến và thông tin khoa học kỹ thuật. Phòng này cũng có thể chỉ là Phòng Thông tin Khoa học kỹ thuật, còn nhiệm vụ quản lý sáng kiến do Phòng Tổng hợp và Kế hoạch đảm nhiệm. Phòng này cũng có thể chia thành 2 phòng: Phòng Quản lý sáng kiến, Phòng Thông tin Khoa học kỹ thuật, nếu cần và có điều kiện.
- Phòng Đo lường.
- Phòng Tiêu chuẩn và Kiểm tra chất lượng sản phẩm hàng hóa. Phòng này cũng có thể chia thành 2 phòng: Phòng Tiêu chuẩn và Phòng Kiểm tra chất lượng sản phẩm, nếu cần và có điều kiện.
- Phòng Tổ chức - Hành chính.

b) Căn cứ vào những ngành nghề kinh tế - kỹ thuật cần quản lý và khối lượng công việc quản lý khoa học kỹ thuật của từng địa phương trong từng thời kỳ mà quyết định biên chế và thành phần chuyên môn của bộ máy Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố. Theo nguyên tắc đó, biên chế của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh thành phố có thể từ 30 đến 60 người, không kể biên chế của những bộ phận phục vụ chung các ngành (nếu có) như bộ phận sửa chữa dụng

cụ đo lường, phân tích cơ lý hóa, thư viện khoa học kỹ thuật, không kể biên chế của những bộ phận nghiên cứu, thí nghiệm mà Ủy ban Khoa học và kỹ thuật tỉnh, thành phố còn phải tổ chức, quản lý theo yêu cầu của địa phương.

Ghi chú: Mô hình 1 và biên chế 30 - 40 người là mô hình tổ chức và biên chế tối thiểu cần thiết đối với Ủy ban Khoa học kỹ thuật của những tỉnh mà kinh tế và khoa học kỹ thuật chưa phát triển, khả năng bố trí cán bộ hạn chế. Mô hình 2, và biên chế 50 - 60 người là mô hình tổ chức và biên chế có thể áp dụng phổ biến đối với Ủy ban Khoa học kỹ thuật của những tỉnh, thành phố mà kinh tế và khoa học kỹ thuật tương đối phát triển.

II - HỘI ĐỒNG KHOA HỌC KỸ THUẬT CỦA CÁC SỞ, TY :

1 - Chức năng, nhiệm vụ của Hội đồng khoa học kỹ thuật Sở, Ty :

Hội đồng Khoa học kỹ thuật là cơ quan tư vấn về khoa học kỹ thuật của Giám đốc Sở, Trưởng Ty. Hội đồng Khoa học kỹ thuật có nhiệm vụ nghiên cứu góp ý kiến với Giám đốc Sở, Trưởng Ty về :

- Các căn cứ khoa học kỹ thuật để xem xét, quyết định chủ trương kinh tế của ngành.

- Các dự thảo phương hướng, nhiệm vụ, kế hoạch khoa học kỹ thuật của ngành, các dự thảo báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch khoa học kỹ thuật của ngành.

- Các dự thảo về tiêu chuẩn, quy phạm, quy trình kỹ thuật và định mức kinh tế - kỹ thuật của ngành.

- Đánh giá kết quả nghiên cứu, thí nghiệm, sáng kiến cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất (thực chất là giúp Giám đốc Sở, Trưởng Ty xem xét sự đánh giá của cơ sở hoặc của hội nghị chuyên đề do Phòng Khoa học kỹ thuật tổ chức. Khi đánh giá sáng kiến, cần mời thêm đại diện của Công đoàn, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Ban Thi đua).

- Các dự thảo kế hoạch xây dựng cơ sở nghiên cứu, thí nghiệm và bồi dưỡng, đào tạo cán bộ khoa học kỹ thuật, công nhân kỹ thuật của ngành.

2 - Tổ chức Hội đồng khoa học kỹ thuật các Sở, Ty.

Chủ tịch Hội đồng là Giám đốc Sở, Trưởng Ty, hoặc phó Giám đốc Sở, Phó Trưởng ty phụ trách khoa học kỹ thuật. Ủy viên thường trực của Hội đồng là trưởng phòng khoa học kỹ thuật của Sở, Ty. Các Ủy viên Hội đồng là những cán bộ khoa học kỹ thuật có trình độ chuyên môn, có kinh nghiệm quản lý và có tín nhiệm trong ngành, làm việc ở các cơ

quan quản lý, các cơ sở sản xuất, nghiên cứu giảng dạy của ngành ở địa phương. Cần có cán bộ kinh tế, trong đó có trưởng hay phó Trường phòng Kế hoạch, tham gia Hội đồng, vì khoa học kỹ thuật gắn chặt với kinh tế.

Số Ủy viên Hội đồng, kể cả Chủ tịch, có thể từ 7 đến 15 người, tùy theo tình hình của từng ngành, từng địa phương.

Ở những ngành phải quản lý nhiều lĩnh vực sản xuất và khoa học kỹ thuật như Sở, Ty Nông nghiệp, Y tế... Hội đồng khoa học kỹ thuật có thể gồm nhiều tiểu ban, mỗi tiểu ban làm tư vấn về một lĩnh vực. Trong trường hợp này, số Ủy viên Hội đồng có thể nhiều hơn. Nếu không tổ chức các tiểu ban, thì khi cần Sở, Ty có thể tổ chức một số Hội đồng khoa học chuyên đề.

Nhiệm kỳ của Hội đồng khoa học kỹ thuật Sở, Ty là 3 năm. Các thành viên của Hội đồng do Thủ trưởng Sở, Ty chỉ định, sau khi đã trao đổi ý kiến thống nhất với Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố.

Cần quy định nhiệm vụ và quyền hạn của thành viên Hội đồng; chế độ và lễ lối làm việc của Hội đồng để bảo đảm cho Hội đồng hoạt động có hiệu quả (Trong đề án của Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước, có nêu nhiệm vụ quyền hạn của các thành viên Hội đồng Khoa học kỹ thuật và chế độ, lễ lối làm việc của Hội đồng khoa học kỹ thuật).

III - PHÒNG KHOA HỌC KỸ THUẬT CỦA SỞ, TY :

Phòng Khoa học kỹ thuật là cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật của ngành ở địa phương có nhiệm vụ giúp Giám đốc Sở, Trưởng Ty :

- Quản lý việc áp dụng các tiến bộ khoa học, kỹ thuật vào sản xuất.

- Quản lý kỹ thuật trong sản xuất: hướng dẫn kiểm tra, đôn đốc các cơ sở sản xuất xây dựng và thực hiện các quy trình, quy phạm, tiêu chuẩn kỹ thuật, định mức kinh tế kỹ thuật; theo dõi, kiểm tra đôn đốc việc thực hiện các chế độ, thể lệ về quản lý đo lường, về kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa ở các cơ sở sản xuất. Trực tiếp tổ chức xây dựng quy trình và tiêu chuẩn kỹ thuật, tổ chức giám định chất lượng công trình xây dựng cơ bản.

- Quản lý các công tác điều tra cơ bản, nghiên cứu thí nghiệm, và các hoạt động cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất.

- Tổ chức đánh giá, khảo nghiệm các kết quả điều tra nghiên cứu, các sáng kiến cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất. Dự thảo báo cáo tình hình công tác khoa học kỹ thuật của ngành ở địa phương.

- Làm cơ quan thường trực cho Hội đồng khoa học kỹ thuật Sở, Ty.

Nếu Sở, Ty có nhiều phòng chuyên môn, mỗi phòng giúp Sở, Ty quản lý khoa học kỹ thuật trong một lĩnh vực sản xuất của ngành, thì cần thành lập một bộ phận tổng hợp gọi là phòng hoặc tổ khoa học kỹ thuật, gồm từ 2 đến 5 người, tùy theo tình hình công tác khoa học kỹ thuật của từng ngành, để giúp Giám đốc Sở, Trưởng Ty tổng hợp tình hình khoa học kỹ thuật, tổng hợp kế hoạch khoa học kỹ thuật, điều hòa phối hợp công tác khoa học kỹ thuật trong ngành. Bộ phận tổng hợp này làm cơ quan thường trực cho Hội đồng khoa học kỹ thuật, trong đó có một cán bộ khoa học kỹ thuật trình độ cấp phòng trở lên làm Ủy viên thường trực cho Hội đồng khoa học kỹ thuật; còn các phòng chuyên môn thì mỗi phòng làm cơ quan thường trực cho một tiểu ban trong Hội đồng Khoa học kỹ thuật.

Số lượng cán bộ của phòng khoa học kỹ thuật tùy theo khối lượng công việc của từng ngành mà quyết định.

Kiến toàn các phòng khoa học kỹ thuật là biện pháp tích cực để tăng cường quản lý công tác khoa học kỹ thuật của các ngành ở địa phương. Phòng khoa học kỹ thuật có chuẩn bị tốt các vấn đề khoa học kỹ thuật cần đưa ra Hội đồng khoa học kỹ thuật thảo luận thì Hội đồng khoa học kỹ thuật mới phát huy được tác dụng tư vấn của mình.

IV - MỘT SỐ QUY ĐỊNH VỀ QUAN HỆ VÀ LỀ LỐI LÀM VIỆC GIỮA CÁC CƠ QUAN QUẢN LÝ CẤP TỈNH, THÀNH PHỐ VỚI NHAU, VÀ GIỮA CÁC CƠ QUAN QUẢN LÝ CẤP TỈNH, THÀNH PHỐ VỚI CÁC CƠ QUAN QUẢN LÝ CẤP TRUNG ƯƠNG

1. Các Sở, Ty chịu trách nhiệm trước Bộ và Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố về mọi hoạt động khoa học kỹ thuật của ngành ở địa phương, và chịu sự chỉ đạo về khoa học kỹ thuật của Bộ và của Ủy ban Nhân dân tỉnh thành phố, thể hiện sự kết hợp giữa quản lý theo ngành với quản lý theo địa phương.

2. Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh thành phố là cơ quan giúp Ủy ban Nhân dân tỉnh thành phố quản lý tổng hợp, quản lý thống nhất công tác khoa học kỹ thuật của các ngành, các cấp trong địa phương, do đó Ủy ban Khoa học kỹ thuật được Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố giao trách nhiệm:

- Nắm tình hình công tác khoa học kỹ thuật của các ngành các cấp; theo dõi kiểm tra, đôn đốc các ngành, các cấp thực hiện các

chủ trương, chính sách, chế độ thề lệ về khoa học kỹ thuật mà Nhà nước đã ban hành, các chủ trương kế hoạch khoa học kỹ thuật mà Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố đã quyết định.

- Tiến hành chức trách kiểm tra Nhà nước về đo lường, về chất lượng sản phẩm và hàng hóa trong địa phương. (Có ý kiến cho rằng Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh thành phố còn phải tổ chức giám định chất lượng những công trình xây dựng trọng điểm của địa phương).

- Hướng dẫn nghiệp vụ về các mặt công tác quản lý mà Ủy ban Khoa học kỹ thuật phụ trách và tham gia ý kiến về xây dựng, phát triển công tác khoa học kỹ thuật của các ngành, các cấp.

- Phối hợp với các cơ quan quản lý tổng hợp khác như Ủy ban kế hoạch, Sở (Ty) Tài chính, Ủy ban vật giá, Chi Cục thống kê... trong việc giải quyết hợp lý và kịp thời những yêu cầu về cán bộ, thiết bị, vật tư, kinh phí cho công tác khoa học kỹ thuật, trong việc đánh giá mức độ hoàn thành kế hoạch sản xuất của các ngành, các cơ sở về mặt chất lượng sản phẩm v.v... (Các cơ quan quản lý tổng hợp trên đây cung cấp cán bộ, thiết bị vật tư, kinh phí khoa học kỹ thuật cho các ngành, công nhận mức độ hoàn thành kế hoạch sản xuất của các ngành, đề nghị giá cả..., trên cơ sở kế hoạch khoa học kỹ thuật đã được Ủy ban Khoa học kỹ thuật trình Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố xét duyệt, trên cơ sở kết quả kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa của Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố).

3. Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh thành phố vừa chịu sự quản lý toàn diện của Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố, vừa chịu sự chỉ đạo của Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước về nghiệp vụ và phương hướng công tác. Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước có trách nhiệm:

- Giúp Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố nắm vững đường lối, chính sách chế độ, thề lệ về khoa học kỹ thuật của Đảng và Nhà nước.

- Góp ý kiến với Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố trong việc dự thảo phương hướng, nhiệm vụ công tác khoa học kỹ thuật của địa phương trong từng thời kỳ.

- Hướng dẫn nghiệp vụ, phổ biến kinh nghiệm về các mặt công tác quản lý mà Ủy ban Khoa học kỹ thuật phụ trách.

- Giúp đỡ một phần trong việc mua sắm thiết bị, dụng cụ đo lường, kiểm tra chất lượng sản phẩm và tài liệu khoa học kỹ

thuật cần thiết cho hoạt động quản lý của Ủy ban Khoa học kỹ thuật địa phương.

Trao đổi ý kiến nhất trí với Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố trong việc bổ nhiệm, điều động các Chủ nhiệm và Phó Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học kỹ thuật địa phương.

Ủy ban Khoa học kỹ thuật tỉnh, thành phố cần định kỳ hoặc theo yêu cầu, báo cáo cho Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước tỉnh hình công tác khoa học kỹ thuật của địa phương, tình hình tổ chức và hoạt động của Ủy ban Khoa học kỹ thuật địa phương.

(Phần tổ chức hệ thống quản lý khoa học kỹ thuật cấp huyện và cấp cơ sở, đề nghị bạn đọc xem thêm trong đề án).

D - Biện pháp kiện toàn tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật ở địa phương.

- Như trên đã trình bày, do yêu cầu phát triển khoa học kỹ thuật phục vụ xây dựng mỗi tỉnh, thành phố thành 1 đơn vị kinh tế công, nông nghiệp phát triển, chúng ta cần tăng cường quản lý công tác khoa học kỹ thuật ở các địa phương, cần xây dựng và kiện toàn hệ thống tổ chức quản lý công tác khoa học kỹ thuật ở địa phương từ tỉnh, thành phố đến cơ sở sản xuất, trước hết là xây dựng và kiện toàn các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật cấp tỉnh, thành phố để từ đó mà tổ chức, chỉ đạo các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật ở cấp huyện và cơ sở.

- Có tổ chức hợp lý nhưng lại phải có cán bộ thích hợp thì mới phát huy được tác dụng của tổ chức. Cán bộ quản lý khoa học kỹ thuật từ cán bộ phụ trách cơ quan đến cán bộ nghiệp vụ, là những cán bộ có hiểu biết về kinh tế, về khoa học kỹ thuật có khả năng tổ chức quản lý và nghiên cứu tổng hợp, có tác phong đi sâu, đi sát và quan hệ công tác tốt với các ngành, các cơ sở trong địa phương. Cán bộ, công nhân, nhân viên làm các công tác kiểm định, sửa chữa dụng cụ đo lường, kiểm nghiệm chất lượng sản phẩm

cần có trình độ nghiệp vụ và tay nghề khá. Do đó, một mặt các cấp ủy Đảng, các cấp Chính quyền kiên quyết điều động một số trong những cán bộ khoa học kỹ thuật và công nhân kỹ thuật đã qua thực tiễn sản xuất, nghiên cứu, giảng dạy ở địa phương để làm nòng cốt cho các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật ở địa phương một mặt có thể lựa chọn một số có triển vọng trong những học sinh mới tốt nghiệp (đại học, trung học chuyên nghiệp, công nhân kỹ thuật) để vừa sử dụng vừa bồi dưỡng về nghiệp vụ quản lý và tay nghề, với sự giúp đỡ của các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật Trung ương.

- Về quản lý kỹ thuật, các cơ quan quản lý cũng phải có 1 cơ sở vật chất - kỹ thuật nhất định, mới làm tốt được nhiệm vụ của mình, vì vậy, cần có kế hoạch từng bước nhưng khẩn trương trang bị cho các cơ quan quản lý đo lường và chất lượng sản phẩm ở địa phương những thiết bị dụng cụ kiểm định đo lường và kiểm nghiệm chất lượng sản phẩm cần thiết.

- Các tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật ở địa phương chỉ có thể được tăng cường, hoạt động đúng hướng, có hiệu quả, khi được các cấp ủy Đảng và các cấp chính quyền quan tâm đến việc xây dựng và phát triển khoa học kỹ thuật ở địa phương, quan tâm đến việc lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức và hoạt động của các cơ quan quản lý khoa học kỹ thuật ở địa phương khi được Ủy ban khoa học kỹ thuật Nhà nước và các Bộ, Tổng cục tăng cường chỉ đạo về nghiệp vụ và công tác.

Tình hình các địa phương, các cơ sở sản xuất rất khác nhau, chúng ta lại chưa có nhiều kinh nghiệm về tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật nhất là ở cấp huyện và hợp tác xã, vì vậy, chúng ta cần vừa làm vừa tiếp tục rút kinh nghiệm để tổ chức quản lý khoa học kỹ thuật ngày càng có hiệu lực, đáp ứng được yêu cầu phát triển khoa học kỹ thuật ngày càng cao của các địa phương.